

Interna spetsenheter inom forskning 2024-2028

Innehåll

1. BAKGRUND OCH MÅLSÄTTNINGAR.....	2
2. FINANSIERING	2
3. ANSÖKNINGSKRITERIER OCH BEGRÄNSNINGAR.....	3
4. SÅ HÄR SÖKER DU	3
ANSÖKNINGSOMGÅNG 1.....	3
ANSÖKNINGSOMGÅNG 2.....	4
5. UTVÄRDERING AV ANSÖKNINGARNA	5
UTVÄRDERINGSOMGÅNG 1.....	5
UTVÄRDERINGSOMGÅNG 2.....	6
6. BEDÖMNINGSKRITERIER.....	6
FORSKNINGSPLANENS KVALITET OCH GENOMSLAGSKRAFT	6
FORSKNINGSPLANENS GENOMFÖRANDE	7
FORSKARGRUPPENS KOMPETENS OCH NÄTVERK	7
7. ANSVARIGT TEAM FÖR ANSÖKNINGSPROCESSEN	7
8. KONTAKTINFORMATION	7

Ansökningsperiod:

- Ansökningsomgång 1
  - o Utlysningen öppnar 1.1.2023
  - o Utlysningen stänger 28.2.2023 kl. 15:15
- Ansökningsomgång 2
  - o Omgången öppnar 16.5.2023
  - o Omgången stänger 30.6.2023 kl. 15:15

Beslut:

- Utvärderingsomgång 1:
  - o 16.5.2023: *Prorektor för forskning* beslutar vilka enheter som går vidare till ansökningsomgång 2
- Utvärderingsomgång 2
  - o 24.10.2023: *Prorektor för forskning* beslutar vilka enheter utses till spetsforskningsenheter

Finansiering:

- Finansieringsperiod: 1.1.2024-31.12.2028
- Enheterna delar på upp till 1 200 000 euro per år

1. Bakgrund och målsättningar

Med stöd från Stiftelsen för Åbo Akademi har Åbo Akademi upprätthållit ett spetsforskningsprogram sedan 2006. CoE2024 blir den femte omgången i programmet. Med programmet stöds forskning vid Åbo Akademi med avsikt att uppnå högsta möjliga kvalitet och genomslagskraft. Den strategiska satsningen på spetsenhetsprogrammet ska också stöda forskare och forskargrupper att bli konkurrenskraftiga i kampen om medel från de mest konkurrensutsatta finansieringskällorna, som Horisont Europa 2021–2027, Nordforsk, Finlands Akademi och Business Finland. Målsättningarna följer därför dem som satts för spetsforskningsenheterna som utses av Finlands Akademi.

Finlands Akademis spetsforskningsprogram 2022–2029

FA väljer till spetsforskningsenheter sådana enheter som uppvisar förmåga till förnyelse, hög vetenskaplig nivå och samhällelig påverkan. Inom ramen för program för spetsforskningsenheter förnyas vetenskapen exempelvis genom nya forskningsämnen, metoder, infallsvinklar och forskargrupper. Finansieringen ger enheterna en möjlighet att bedriva långsiktig forskning och ta risker. De främsta bedömningskriterierna är forskningsplanens vetenskapliga kvalitet, främjandet av vetenskaplig förnyelse och vetenskapligt genomslag.

Spetsenheterna ska, tillsammans med kommunikationsenheten, utveckla en kommunikationsstrategi för att synliggöra gruppen och dess resultat. Därtill ska spetsenheterna tillsammans med forsknings-service, utveckla en plan för att identifiera lämpliga utlysningar för internationell forskningsfinansiering. Under projektperioden ska spetsenheten systematiskt utveckla dess kompetens och nätverk.

2. Finansiering

De utsedda spetsforskningsenheterna delar på strategiska medel upp till 1 200 000 € per år för finansieringsperioden. Prorektor för forskning fastställer fördelningen av medel per enhet i samband med att enheterna utses. Finansieringen kan minska eller upphöra om de huvudsakliga målsättningarna i forskningsplanen inte följs. Oanvänd finansiering vid projektperiodens slut återgår till spetsenhetsprogrammet om inget annat överenskomms.

Finansieringen är i första hand avsedd för att anställa forskare i projektet och för kostnader för att genomföra forskningsplanen. Anställningarna ska primärt sträcka sig över hela projektperioden. Modellen för vad finansieringen kan användas till bygger på Finlands Akademis anvisning:

- forskargruppens löner,
- lönefinansiering för forskare som återvänder till Finland,
- nödvändiga utgifter för forskningens genomförande,
- resor,
- nationellt samarbete och nationell mobilitet,
- internationellt samarbete och internationell mobilitet,
- beredning av internationella projekt.

3. Ansökningskriterier och begränsningar

- Den ansvariga ledaren ska vara en längre hunnen forskare (professor, tenure track professor eller docent) och vara anställd (minst 50 %) av ÅA.
- Den ansvariga ledaren kan inte bytas ut under ansökningsomgången annat än av synnerligen vägande skäl.
- En person får endast anges som ansvariga ledare i en ansökan, men kan medverka i flera ansökningar.
- Spetsenhetsmedlen ska användas för verksamhet utförd vid ÅA.
- Forskargruppen ska presentera en forskningsplan och en preliminär budget för spetsenhetsperioden.
- Personer som har deltagit i planeringen av utlysningen på ett sätt som skulle ge dem konkurrensfördelar jämfört med övriga sökande kan inte delta i ansökningsomgången.

4. Så här söker du

Ansökningsomgång 1

Forskargruppen lämnar in en elektronisk ansökan på engelska. Ansökan ska vara i formatet pdf men inte sparad som bild. Ansökan skickas till adressen registrator@abo.fi. Filen namnges med ansvariga ledarens namn enligt följande *CoE2024_efternamn*. Åbo Akademi publicerar den ansvariga ledarens namn och namnet på den ansökande spetsforskningsenheten. Själva ansökan är sekretessbelagd och behandlas endast av utsedda personer i utvärderingsprocessen.

Ofullständiga ansökningar eller ansökningar inlämnade efter den givna tidsgränsen tas inte till utvärdering. Vid oklara fall gällande inlämnade ansökningar avgör prorektor för forskning ansökans öde.

I formuleringen av ansökan, beakta att utvärderingspanelen är mångvetenskaplig och att dess storlek medför att alla vetenskapsområden inte är representerade.

Filen ska bestå av

- 1) [Ansökningsblanketten, inkl. abstrakt](#) [Word docx]
- 2) Forskningsplanen
  - Forskningsplanen ska skrivas utgående från följande rubriker:
    - (1) **Background, objectives and implementation**
    - (2) **Applicant, research team and partners**
  - Forskningsplanen får vara högst 6 A4-sidor användande Times New Roman, fontstorlek 12 pt, radavstånd 1,15 och marginaler 20 mm
  - En förteckning över källor som används i forskningsplanen får tillfogas. Den får vara högst 2 A4-sidor.
- 3) En budgetplan som sträcker sig över programperioden
  - [Budget Tool](#) [Excel] används för att ange planerade kostnader för löner och infrastruktur under programperioden.

- 4) Forskargruppens 10 viktigaste publikationer
  - Publikationer som visar expertis för att genomföra den föreslagna forskningsplanen.
  - I första hand ges referenser till webbadresser men publikationerna kan även bifogas som bilagor till ansökan.
  - Publikationslistan ska endast innehålla nödvändiga källreferenser. Det får inte finnas annat utskrivet t.ex. journalens impact factor eller klassificering (JuFo)
- 5) Meritförteckning för den ansvariga ledaren
  - 3 A4-sidor, Times New Roman, fontstorlek 12 pt, radavstånd 1,15 och marginaler 20 mm
  - [Anvisning för meritförteckningen](#) [webbsida]
- 6) Meriter för en eller flera av de övriga forskarna i gruppen
  - Tillsammans 4 A4-sidor, Times New Roman, fontstorlek 12 pt, radavstånd 1,15 och marginaler 20 mm

Ansökningsomgång 2

Forskargruppen lämnar in en elektronisk ansökan på engelska. Ansökan ska vara i formatet pdf, men inte sparad som bild. Ansökan skickas till adressen registrator@abo.fi. Filen namnges med projektledarens namn enligt följande *CoE2024_efternamn*. Åbo Akademi publicerar den ansvariga ledarens namn och namnet på den ansökande spetsforskningsenheten. Själva ansökan är sekretessbelagd och behandlas endast av utsedda personer i utvärderingsprocessen.

Ofullständiga ansökningar eller ansökningar inlämnade efter den givna tidsgränsen tas inte till utvärdering. Vid oklara fall gällande inlämnade ansökningar avgör prorektor för forskning ansökans öde.

I formuleringen av ansökan, beakta att utvärderingspanelen är mångvetenskaplig och att dess storlek medför att alla vetenskapsområden inte är representerade

Filen ska bestå av

- 1) Ansökningsblanketten, inkl. abstrakt
- 2) Forskningsplanen
  - Forskningsplanen ska skrivas utgående från följande rubriker:
    - (1) **Scientific quality, renewal and impact**
    - (2) **Research questions and/or hypotheses**
    - (3) **Feasibility and expected results**
    - (4) **The research environment and collaboration**
    - (5) **Research ethics, risk assessment and exit plan**
  - Forskningsplanen får vara högst 12 A4-sidor användande Times New Roman, fontstorlek 12 pt, radavstånd 1,15 och marginaler 20 mm
  - En förteckning över källor som används i forskningsplanen får tillfogas. Den får vara högst 4 A4-sidor.
- 3) En budgetplan som sträcker sig över programperioden
  - Budget Tool används för att ange planerade kostnader för löner och infrastruktur.

- 4) Forskargruppens 20 viktigaste publikationer
  - Publikationer som visar expertis för att genomföra den föreslagna forskningsplanen.
  - I första hand ges referenser till webbadresser men publikationerna kan även bifogas som bilagor till ansökan.
  - Publikationslistan ska endast innehålla nödvändiga källreferenser. Det får inte finnas annat utskrivet t.ex. journalens impact factor eller klassificering (JuFo)
- 5) Meritförteckning för den ansvariga ledaren:
  - 3 A4-sidor, Times New Roman, fontstorlek 12 pt, radavstånd 1,15 och marginaler 20 mm
  - Länk till fullständig meritförteckning
- 6) Meritförteckning för forskarna som ingår i forskargruppens styrgrupp:
  - 3 A4-sidor per medlem, Times New Roman, fontstorlek 12 pt, radavstånd 1,15 och marginaler 20 mm

5. Utvärdering av ansökningarna

För vardera ansökningsomgången genomförs en utvärdering med externa utvärderare.

Utvärderingsomgång 1

Ansökningarna delas upp enligt vetenskapsområde i fyra grupper:

- 1) Naturvetenskap och teknik,
- 2) Biovetenskap, hälsa och miljö,
- 3) Kultur, språk och teologi,
- 4) Samhälle, pedagogik och ekonomi.

I ansökan ska den ansvariga ledaren indikera till vilken grupp hens ansökan hör. Prorektor för forskning bestämmer om indelningen i grupper och kan av motiverad orsak placera en ansökan i en annan grupp än den som indikerats i ansökan.

Prorektor för forskning utser fyra expertpaneler. Varje panel består av tre erfarna forskare som ansvarar för utvärderingen av ansökningarna i en av de fyra grupperna. Utvärderarna representerar vetenskapsområdena placerade i gruppen. Utvärderarna läser samtliga ansökningar i gruppen och ger ett individuellt utlåtande för varje ansökan utgående från de fastställda bedömningskriterierna. Utlåtandet innehåller en sifferbedömning, en verbal bedömning och en rangordning bland alla ansökningar i gruppen. De individuella utlåtandena skickas till respektive ansökande enhet. Utlåtandena är inte offentliga och en ansökande enhet får inte tillgång till andra enheters utlåtanden eller sammanställda utvärderingstabeller. Utvärderingsprocessen och utvärderingens resultat delges och diskuteras i Åbo Akademis forskningsstrategiska råd utvidgat med en sakkunnigrepresentant för finansären SÅA efter att beslutet om nya spetsenheter fattats.

Prorektor för forskning fattar, på basis av utvärderingarna i grupperna, beslut om vilka ansökningar som går vidare till ansökningsomgång 2. Av motiverad anledning kan prorektorn avvika från utvärderingens rangordning.

Utvärderingsomgång 2

Prorektor för forskning utser en utvärderingspanel bestående av minst fyra (4) erfarna forskare som representerar olika vetenskapsområden. Avsikten är att utvärderare från den första utvärderingsomgången fortsätter i den andra utvärderingsomgången.

Varje utvärderare bedömer samtliga ansökningar och ger ett utlåtande per ansökan utgående från ÅA:s instruktioner och bedömningskriterier. I utlåtandet ingår en sifferbedömning, en verbal bedömning och en rangordning. De individuella utlåtandena skickas till respektive ansökande enhet. Utlåtandena är inte offentliga och en ansökande enhet får inte tillgång till andra enheters utlåtanden.

Utvärderarna träffas till ett gemensamt utvärderingsmöte. I samband med utvärderingsmötet intervjuas den ansvariga ledaren (eller annan i ledningsgruppen) för varje ansökan. På basis av intervjuerna och bedömningarna tar utvärderarna fram ett förslag till rangordning av ansökningarna. Kommer utvärderarna inte fram till ett gemensamt beslut kan flera förslag till rangordning lämnas in. Utvärderingsprocessen och utvärderingens resultat delges och diskuteras i Åbo Akademis forskningsstrategiska råd utvidgat med en sakkunnigrepresentant för finansören SÅA efter att beslutet om nya spetsenheter har fattats.

Med stöd av utvärderarnas utlåtanden och rankning fattar prorektor för forskning beslut om vilka ansökande enheter som utses till spetsforskningsenheter för mandatperioden. Av motiverad anledning kan prorektorn avvika från utvärderingens rangordning.

6. Bedömningskriterier

Utvärderingspanelen kommer att fästa vikt vid tre övergripande kriterier i den allmänna granskningen av ansökan och då den jämförs med övriga ansökningar. Stödpunkterna under varje kriterium ska inte ses som uttömmande utan endast riktgivande (mera som hjälp för den sökande än som bindande för utvärderaren). Särskilt i den första omgången tvingas den sökande prioritera sin information då ansökans utrymme är begränsat. Vetenskapsområdenas olika verksamhetsmodeller och förutsättningar beaktas i mån av möjlighet. I rankningen av ansökningarna kommer utvärderarna att få instruktionen att prioritera forskningsplanens kvalitet och genomslagskraft fram om de två andra kriterierna.

Forskningsplanens kvalitet och genomslagskraft

- Utgångspunkterna (t.ex. tidigare forskning utförd av forskarna i forskargruppen, kunskapen om och hur man beaktar annan forskning på området);
- Ambitionsnivån (t.ex. betydelsen av och genomslagskraften för de förväntade resultaten med relevans för kunskapens förnyelse i ett internationellt perspektiv);
- Förekomsten av nytänk (t.ex. i forskningens frågeställning, i materialet/fenomenet som avses undersökas, i undersökningsmetoderna, i samarbetsformerna);
- Utvecklingspotentialen för forskningsmiljön (t.ex. möjlighet till utvidgning, möjlighet till att bli ett unikt profileringsområde nationellt och/eller internationellt med samhällelig genomslagskraft);
- Resultatens disseminering, genomslag och kommunikation;
- Forskningsplanens beaktande av mångfald, öppenhet och hållbarhet.

Forskningsplanens genomförande

- Planens genomförbarhet inom ramen för den planerade budgeten och den givna tidsramen;
- Forskargruppens nuläge (t.ex. utrymmen, forskningsinfrastruktur, utrustning, annan finansiering);
- Planens riskanalys inklusive känslighet för personalförändringar;
- Forskningsplanens exit-plan;
- Andra risker (t.ex. tillgång till de planerade resurserna/materialet, etiska frågor, frågor om sekretess).

Forskargruppens kompetens och nätverk

- Den ansvariga ledarens kompetens (t.ex. vetenskapliga resultat, erfarenhet som teamledare);
- Kompetensen i forskargruppen (t.ex. vetenskapliga resultat beaktande de deltagande forskarnas forskarålder);
- Externt erkänd excellens (t.ex. utvärderingar, pris och andra utmärkelser);
- Den planerade sammansättningen, storleken och organisationen i förhållande till de fastslagna målen;
- Samarbete med andra nationella och/eller internationella forskargrupper;
- Kontakter till andra intressenter viktiga för den planerade forskningen (t.ex. experter, företag, organisationer, stat, kommuner, tredje sektorn).

7. Ansvarigt team för ansökningsprocessen

Ansvarig prorektor

Reko Leino, prorektor för forskning, Åbo Akademi

Team för planering och genomförande av ansökningsprocessen

Mats Lindfelt, direktör för forskningsservice, Åbo Akademi

Ruth Illman, forskningsdirektör, Stiftelsen för Åbo Akademi

Ole Karlsson, kvalitetskoordinator, Åbo Akademi

8. Kontaktinformation

De ansökande enheterna ombes skicka sina frågor gällande ansökningsomgången till den gemensamma e-postlådan. Bra frågor med tillhörande svar sätts in under rubriken FAQ på webbsidan.

Gemensam e-postlåda: CoE@abo.fi (alla i det ansvariga teamet har tillgång till e-postlådan)